

« Η Συμφωνία » 21/8/89.

Γιατί οι βάρβαρες πράξεις να εγκρίνονται με την απραξία αλλά και την αδιαφορία μας;

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ώστε να επιστρέψουμε στο χωριό μας. Βοηθήστε ώστε να δοθεί ένα τέλος στη σιωπηρή τραγωδία των τελευταίων 15 χρόνων. Βοηθήστε ώστε να ελευθερωθούν τα κατεχόμενα από τα τουρκικά στρατεύματα εδάφη μας, ώστε να απομακρυνθούν οι έποικοι και να ξαναζηήσουμε και πάλι ειρηνικά και φιλικά με τα γειτονικά μας χωριά ελληνικά και τουρκικά, όπως και παλαιότερα.

Η σπαρακτική αυτή έκκληση προς τους Βρετανούς βουλευτές προέρχεται από το Σύνδεσμο « Άγιος Μάμας » Μανδρών Αμμοχώστου. Δεκαπέντε χρόνια κατοχής είναι πολλά για όλους τους πρόσφυγες όπου κι αν βρίσκονται είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό. Η βίαια εκκρίζωση από τη γη τους, η αιχμαλωσία τους, η τραγωδία των οικογενειών των αγνοουμένων, οι λεηλασίες και οι βεβηλώσεις ιερών χώρων είναι όλα πολύ νωπά στη μνήμη των εκτοπισθέντων.

Θυμούνται και καταγράφουν τις δικές τους μαρτυρίες και τις κοινοποιούν στους ισχυρούς της γης ίσως και τους ευαισθητοποιήσουν να δείξουν κάποιο έμπρακτο ενδιαφέρον για τον πολύπαθο τόπο τους.

Απελευθέρωση

Οι Μανδριώτες της Βρετανίας με σημειώματα τους σε όλους τους κοινοβουλευτικούς, ιδιαίτερα δε τα μέλη της ομάδας « Φίλοι της Κύπρου » και τη Βρετανίδα Πρωθυπουργός κ. Θάτσερ επιστήμουν ότι:

• **Μετά την εισβολή του 1974** η Τουρκία εξακολουθεί να κατέχει 37% του κυπριακού εδάφους, 200,000 Έλληνες Κύπριοι εξακολουθούν να είναι πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα ενώ συνεχίζεται η βεβήλωση και η καταστροφή των ιερών τόπων στα κατεχόμενα.

• Οι τελευταίες συνομιλίες στόχο είχαν την εξεύρεση λύσης μέχρι τον Ιούνιο του 1989, χωρίς όμως να έχει επιτευχθεί. Γι' αυτό γίνεται έκκληση όπως οι βουλευτές υποστηρίξουν την απαίτηση η Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματα της και τους έποικους και το νησί να ελευθερωθεί και ενοποιηθεί.

• Καταστράφηκε από τους κατακτητές το νεκροταφείο και η εκκλησία του Αγίου Μάμα στις κατεχόμενες Μάνδρες ενώ εξακολουθούν να είναι αγνοούμενοι εκείνοι που συνηλέγησαν από το στρατό κατοχής.

Βανδαλισμοί

Σε λεύκωμα τους που συνοδεύει τις επιστολές, οι Μανδριώτες κάμνουν γενική αναφορά στα συναισθήματα του σεβασμού και της αιώνιας αφοσίωσης στους νεκρούς όλους των λαών και παρατηρούν:

«Τέτοια συναισθήματα είναι ακόμη πιο βαθιά και πιο ζωηρά για τους Ελληνοκυπρίους των χωριών. Είναι ριζωμένο βαθιά στις ψυχές των χωρικών και συνυφασμένο με την εξέλιξη και το χαρακτήρα τους. Τέτοια συναισθήματα ενέπνευσαν ποιητές και συγγραφείς λαϊκών παραδόσεων. Οι στίχοι στο εξώφυλλο του λευκώματος είναι του Δημήτρη Λιπέρτη, ενός εθνικού Ελληνοκυπρίου ποιητή.

Η καταστροφή, ο βανδαλισμός και η βεβήλωση του νεκροταφείου του χωριού μας δημιούργησαν πόνο, άγχος και λύπη:

• **Στους πρόσφυγες** από τις Μάνδρες και τα γειτονικά χωριά, όπως και ο' κείνους που κατ'άγονται από τα κατεχόμενα εδάφη αλλά τώρα ζουν στην Κύπρο ή στο εξωτερικό.

• Σε όλους μας που κατοικούμε στη Μ. Βρετανία και των οποίων το πρώτο καθήκον όταν επισκεπτόμαστε στην Κύπρο ήταν να επισκεφθούμε το νεκροταφείο και τους τάφους των αγαπημένων μας και να

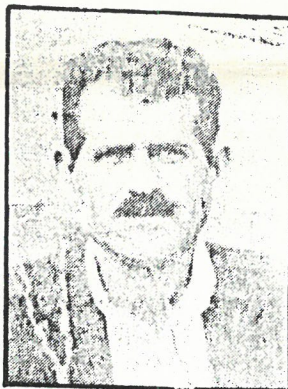
Η καταστροφή και η βεβήλωση είναι εμφανείς στο νεκροταφείο του χωριού Μάνδρες.

προσευχηθούμε.

• Στα παιδιά μας που γεννήθηκαν στη Μ. Βρετανία, τα οποία, κατά τα ταξίδια τους μαζί μας στο χωριό, εύρισκαν στους τάφους και τις επιγραφές τον άρρηκτο δεσμό της ζωής τους με το παρελθόν.

• **ΓΙΑΤΙ αυτοί οι τόποι να 'ναι τόσο άγρια ταραγμένοι;**

• **ΓΙΑΤΙ τέτοιες βάρβαρες πράξεις να εγκρίνονται με την απραξία και την αδιαφορία μας;**

Ο αγνοούμενος Πασχάλης Μουσιφίλης.

Οι αγνοούμενοι

Στην αναφορά τους για την εξαφάνιση συγχωριανών τους αφού επισημαίνεται πως όλοι οι Μανδριώτες δεν εγκατέλειψαν το χωριό τους κατά την εισβολή και ο τουρκικός στρατός τους συνέλαβε ομαδικά και βίαια και τους μετέφερε στο γειτονικό χωριό Γύψου, δίνεται η ακόλουθη περιγραφή:

«Το μεσημέρι της 27ης Αυγούστου, μετά την εισβολή, τους επεσκέφθη ο Ερυθρός Σταυρός, ο οποίος κατέγραψε όλους τους κατοίκους - 159 το όλον, άνδρες, γυναίκες, παιδιά και ανάηροι γέροντες. Τους διαβεβαίωσαν και πάλι όσο αφορά την ασφάλεια και διαμονή τους - αλλ' αυτό διάρκεσε μόνο μέχρι τη δύση του ήλιου. Μόλις αναχώρησε ο Ερυθρός Σταυρός, ο τουρκικός στρατός μπήκε στο χωριό και ανάγκασε όλους να μπουν σε φορτηγά οχήματα για να μεταφερθούν και να κλειστούν στο στρατόπεδο της Γύψου, ενός άλλου ερημωμένου τότε Ελληνικού χωριού.

Μεταξύ τους ήταν τα πέντε αγνοούμενα τώρα πρόσωπα. Τα αγνοούμενα αυτά πρόσωπα δεν ήταν στρατιώτες του «εχθρικού στρατοπέδου». Ήταν απλοί κάτοικοι του χωριού, συνελήφθησαν δημόσια και μαζικά, κι εκρατήθηκαν όμηροι από τις τουρκικές στρατιωτικές μονάδες οι οποίες ακολούθως έγιναν οι δυνάμεις κατοχής.

Εξαφανίστηκαν...

Τα γεγονότα της συλλήψεώς τους, του εγκλεισμού τους σε στρατόπεδο και κατόπιν της ομηροποίησής τους είναι αδιαμφισβήτητα.

Στις 14 Σεπτεμβρίου, καθόν χρόνο ευρίσκοντο στα χέρια και υπό την ευθύνη του τουρκικού στρατού, φορτώθηκαν διά της βίας σε στρατιωτικά οχήματα οδηγήθηκαν έξω από το στρατόπεδο συγκεντρώσεως κι εξαφανίστηκαν.

Δε γνωρίζουμε αν ακόμη είναι ζωντανοί ή νεκροί. Πιστεύουμε ότι ζουν, αλλά ποιο από τα δυο αληθεύει μόνο οι αρχές που τους συνέλαβαν και τους κράτησαν ομήρους γνωρίζουν και πρέπει να μας πουν. Φρονούμε ότι τούτο είναι ευθύνη του τουρκικού στρατού και του αρχηγού του, του Υπουργού Αμύνης. Εάν είναι ζωντανοί, πρέπει να μας πουν πού κρατούνται. Εάν είναι νεκροί, πρέπει να μας πουν πως πέθαναν. Επίσης που έχουν ταφεί. Τούτο, βέβαια απαιτείται και από τις στρατιωτικές διατάξεις.

Τα στοιχεία που δόθηκαν ανωτέρω για τους αδελφούς μας και άλλους συγχωριανούς αγνοούμενους είναι τεκμηριωμένα από σύγχρονες αναφορές για τα τραγικά γεγονότα και από έγγραφα του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού.